

SREČA IN ZADOVOLJSTVO LJUDI

Po filozofski definiciji je sreča stanje popolne zadovoljitve in odsotnosti vsakršne želje. Glede pomena sreče v življenju posameznika obstajajo različna, naspotujoča si mnenja predvsem zaradi različnih meril in subjektivnega razumevanja, na podlagi česar definiramo srečo.

Od antičnih časov naprej so se veliki filozofi, umetniki in znanstveniki ukvarjali z razlaganjem sreče kot zelo pomembnega pojma za človeštvo. Ena izmed ideoloških osnov modernih socialnih držav je prepričanje, da so ljudje lahko bolj srečni, če jim zagotovimo boljše življenjske razmere. Zato ne preseneča, da je v Deklaraciji neodvisnosti ZDA prizadevanje za srečo ena izmed treh neodtujljivih pravic vseh ljudi.

Pregovor pravi, da materialne dobrine ne prinašajo sreče, ampak pomagajo k srečnemu življenju. S tem se verjetno vsi strinjamo. Prav tako je pomemben pregovor, ki pravi: dokler si zdrav, imaš veliko želja, ko si bolan, pa samo eno.

Zakaj je nekdo srečen v zelo skromnem življenju, drugi pa nesrečen v izobilju? To je prav gotovo psihološko ali celo psihiatrično vprašanje.

Ali ni največja sreča za vsakega človeka, da si srečen v delu, ki ga opravljaš? Vse druge sreče so opoteče!

Ali smo Slovenci srečen narod? Ko gledamo in beremo medije, ki poročajo o politiki, bi rekli, da ne. Ko spremljamo promet in nervozo voznikov, bi ravno tako rekli, da ne. Toda to ni vse.

Zakaj to pišem? Zato, ker so mednarodne, ne slovenske, ankete pokazale, da je slovenski človek v tem času srečen.

Slovenija je v zadnjih petih letih po podatkih Gallupove svetovne ankete izjemno napredovala na področju stanja sreče posameznikov. Leta 2017 smo bili na 62. mestu po stopnji sreče med opazovanimi državami sveta. Vse do letošnjega leta smo bili v povprečju vsako leto za deset mest srečnejši narod. Leta 2018 smo bili na 51. mestu, leta 2019 pa na 44. mestu. V tem

času se ta napredek ni zaustavil, saj smo leta 2020 zasedali 33. mesto, leta 2021 29. mesto, letos pa smo dosegli zavidljivo 22. mesto. Najsrečnejše države pa so Finska, Danska, Islandija in Švica.

Svetovno poročilo o sreči za leto 2022 na podlagi prej omenjene svetovne ankete daje svetlo luč v temnih časih. Pandemija ni prinesla le bolečine in trpljenja, temveč tudi povečanje družbene podpore in dobrohotnosti. Ko se borimo z boleznimi in vojnami, se je bistveno spomniti na univerzalno željo po sreči in zmožnosti posameznikov, da se zberejo drug drugemu v podporo v času velikih izzivov.

Ali ni to rezultat, ki bi ga morali pri nas vsi mediji obešiti na veliki zvon?

Ocena zadovoljstva ljudi v posameznih državah je izračunana na podlagi neodvisne svetovne ankete, ki ostaja glavni vir podatkov pri tej raziskavi. Anketiranci ocenijo svoje trenutno življenje kot celoto z uporabo miselne podobe lestvice od ena do deset. Običajno prejmejo približno tisoč odgovorov letno za vsako državo, uteži pa so konstruirajo glede na populacijsko reprezentativno nacionalno povprečje za vsako leto. Njihove nacionalne lestvice sreče temeljijo na triletnem povprečju za vsako leto v vsaki državi, s čimer se poveča velikost vzorca za natančnejše ocene.

Mnogi se mogoče s tem zapisom in s svetovno izvedeno anketo ne strinjajo. Toda te rezultate za Slovenijo, ki so zbrani neodvisno od politike, lahko podkrepimo še z drugimi rezultati svetovno izvedenih anket.

Na primer: na lestvici ekonomske svobode smo med 177 državami na 22. mestu, kar je najvišje do sedaj. Na lestvici enakosti spolov smo med 146 državami na 36. mestu. Na lestvici globalnega indeksa varnosti smo na petem mestu. To pomeni, da smo peta najbolj varna država na svetu. Glede na ekonomsko rast in zaposlenost smo v tem času po pandemiji med najuspešnejšimi v Evropi in tudi v svetu.

Lahko bi še našteval, a samo ti navedeni podatki so odlični, spodbudni in smo lahko izjemno zadovoljni.

Tisti, ki se z zapisom ne strinja, pa mora verjetno iskati krivdo pri sebi. Seveda so tudi razumni razlogi za nezadovoljstvo posameznikov: na primer tistih, ki se znajdejo v nesreči, v bolezni in podobno.

Kot tehniki in inženirji ter naravoslovci pa moramo dodati, da smo v veliki meri za blaginjo pri nas in v svetu zaslužni prav mi. Nikakor ne želim zanikati prispevka kulturnikov, šolnikov, zdravstvenega osebja in tudi politikov. A vseeno, priznamo ali ne, brez vseh sodobnih naprav, strojev, robotov bi bilo življenje precej oteženo. Naš vpliv na vodenje in odločanje v vseh državah pa je kljub temu krepko zapostavljen.

Janez Tušek